Dosarul nr. 4-1702/2025
4-25100722-12-4-15072025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

10 noiembrie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Lilia Lupaşco
Grefierul Ariana Cernei
Cu participarea:
Victimei Vadim Ursu
În lipsa:
Agentului constatator Iana Bîtcă
Contravenientei Alexandra Ursu
Avocatului contravenientei Doina Ioana Străisteanu

examinând în şedinţă judiciară publică, la sediul instanţei, în limba de stat, cauza contravenţională privind învinuirea cet. ***Ursu Alexandra***, *născută la *****, IDNP *****, domiciliată în mun. Chișinău, ***** ******, în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional, instanţa

c o n s t a t ă:

La data de 14.07.2025, în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a parvenit spre examinare dosarul contravenţional pe învinuirea cet. Ursu Alexandra în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional.

Cauza contravenţională a fost repartizată în mod automat – aleatoriu prin Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, la data de 15.07.2025, judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Andrei Cazacicov.

Prin încheierea Vicepreşedintelui interimar al Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 18.02.2026, s-a dispus redistribuirea în mod aleatoriu a cauzei contravenţionale nr. 4-25100722-12-4-15072025 (4-1702/2025).

La data de 20.02.2026, cauza a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani, Lilia Lupaşco.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 539053 din 09.07.2025, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Buiucani al Direcţiei de poliţie a mun. Chișinău, Bîtca Iana, cet. Ursu Alexandra se învinuieşte în săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional, pentru faptul că, în perioada iulie – septembrie 2024, în mun. Chișinău, ***** *****, nu şi-a îndeplinit obligaţiunile de întreţinere şi educare şi de instruire a copilului minor.

Potrivit pct. 16 al Deciziei agentului constatator, cauza contravenţională a fost remisă instanţei de judecată ca fiind autoritatea competentă să o soluţioneze în temeiul art. 395 Cod contravenţional.

La şedinţa de judecată, agentul constatator Bîtca Iana, iniţial s-a prezentat şi deşi cunoştea despre locul, data şi ora următoarei şedinţei de judecată, nu s-a prezentat şi nu a comunicat motivele neprezentării, din care motive, prin prisma art.455 alin.(2) din Codul contravenţional, s-a apreciat posibilă examinarea cauzei în lipsa agentului constatator, cu remiterea copiei de pe hotărîre.

La şedinţa de judecată, contravenienta Ursu Alexandra nu s-a prezentat. Întreprinzându-se măsuri în vederea înştiinţării contravenientei despre locul, data şi ora şedinţei, aceste acţiuni nu s-au soldat cu un rezultat scontat, din care motive, prin prisma art.455 alin.(3) din Codul contravenţional, s-a apreciat posibilă examinarea cauzei în lipsa acesteia, cu remiterea copiei de pe hotărîre.

La şedinţa de judecată, avocatul Doina Ioana Străisteanu, în interesele contravenientei Ursu Alexandra, fiind citată despre locul, data şi ora şedinţei prin intermediul citaţiei cu aviz (*f.d. 114*), nu s-a prezentat şi nu a comunicat motivele neprezentării, fapt pentru care în conformitate cu prevederile art. 382 Cod Contravenţional al RM, instanţa a dispus examinarea cauzei în lipsa apărătorului, cu remiterea unei copii de pe hotărâre.

Prin încheierea protocolară din 17 iunie 2026, a fost acceptat demersul cet. Ursu Vadim Nicolae, fiind admis în calitate de victimă în cauza contravenţională pe învinuirea cet. Ursu Alexandra în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional, fiind persoana care a depus plângere la poliţie.

În cadrul şedinţei de judecată, victima Ursu Vadim a declarat că, în perioada iunie 2024 - 28 octombrie 2024 a depus plângere la poliţie, pe motiv că, Ursu Alexandra a luat copilul de la grădiniţă şi îl ţinea ascuns. Invocă că, Ursu Alexandra în mod intenţionat a înlăturat fiul lor comun de la instituţia preşcolară pe care acesta o frecventa, „*****” de pe str. *****, iar toate încercările sale de a o contacta pe aceasta, au suferit eşecuri. Ursu Alexandra fie nu-i răspundea, fie îi trimitea mesaje ofensatoare în adresa sa sau a părinţilor săi. Consideră că, aceste acţiuni au fost efectuate împreună cu avocatul Doina Ioana Străisteanu care şi-a ghidat clienta să aibă această conduită.

Menţionează că, în urma depunerii de către el a unui număr de circa 15 sau 20 de plângeri la poliţie, doamnei Ursu Alexandra nu i s-a aplicat nici o sancţiune pentru acţiunile sale. Consideră că, fiecare copil are dreptul la educaţie, să comunice cu părinţii, iar fiecare părinte să-şi onoreze obligaţiile sale fără aplicarea cărorva impedimente sau restricţii.

Având în vedere circumstanţele date, agentul constatator a arhivat circa 4 materiale, pe care el le-a contestat atât în faţa instanţei cât şi în faţa procurorului.

În ce priveşte procesul-verbal cu privire la contravenţie întocmit în baza art. 63 alin. (1) Cod contravenţional, în privinţa cet. Ursu Alexandra, el nu l-a văzut, or nici nu a fost invitat şi nu cunoaşte nici aspectele ce ţin de învinuirea sau temeinicia acestuia proces – verbal. Poate să comunice că, în procesul – verbal nu este indicată ora doar o menţiune iulie-septembrie, fără a fi specificat anul.

Mai menţionează că, susţine procesul-verbal cu privire la contravenţie întocmit de către agentul constatator. Doreşte ca Ursu Alexandra să nu mai pericliteze bunăstarea copilului lor comun, or consideră că aceasta o să scoată copilul din şcoală, el fiind clasa a doua. Relevă că, pe parcursul a ultimilor 3 ani, a solicitat de 5 ori mediere, ultima cerere de mediere fiind respinsă de Ursu Alexandra.

La întrebările instanţei, a explicat că, din aprilie 2023, copilul locuia în egală măsură cu ambii părinţi, până la apariţia avocatului Doina Ioana Străisteanu. Doar cu ajutorul Direcţiei Protecţie a Drepturilor Copilului şi al poliţiei, a avut acces la copil, care este mai mult ataşat faţă de el, or el a fost implicat activ în viaţa copilului. Sancţiunea care va fi aplicată contravenientei, o lasă la discreţia instanţei.

Studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speţa dedusă judecăţii, instanţa de judecată apreciază că procesul contravenţional urmează a fi încetat, reieşind din următoarele considerente.

În sensul art. 462 din Codul contravenţional, atunci când examinează cauza contravenţională, instanţa de judecată trebuie să pronunţe una din aceste două soluţii: a) încetarea procesului contravenţional; sau b) declararea vinovăţiei persoanei care a comis contravenţia imputată şi, după caz, stabilirea sancţiunii contravenţionale, aplicarea măsurii de siguranţă sau înlăturarea executării sancţiunii.

Conform art. 7 din Codul contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art. 10 din Codul contravenţional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenţionale şi se manifestă sub două forme prin intenţie sau din imprudenţă.

Intenţia este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudenţa constă din faptul, că persoana care săvârşeşte fapta îşi dă seama şi prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod uşuratic vor putea fi evitate.

În baza art. 458 alin. (1) din Codul contravenţional, examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

În accepţiunea art. 381 alin. (4) din Codul Contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

În baza art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 539053 din 09.07.2025, agentul constatator Bîtca Iana a constatat că, în perioada iulie – septembrie 2024, în mun.

Chișinău, ***** *****, cet. Ursu Alexandra nu şi-a îndeplinit obligaţiunile de întreţinere şi educare şi de instruire a copilului minor (f.d.4).

Acţiunile cet. Ursu Alexandra au fost calificate de agentul constatator în baza art. 63 alin. (1) Cod contravenţional, adică *neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, care se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 15 la 25 de ore*.

Cu întâietate, instanţa de judecată atestă că, procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit la 09.07.2025, în lipsa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, Ursu Alexandra.

Deşi la materialele cauzei se regăsesc două citaţii, prin care cet. Ursu Alexandra a fost invitată pentru data de 17.05.2025, 24.04.2025 pentru audieri în faţa agentului constatator, lipseşte dovada de recepţionare de către aceasta a citaţiilor respective, ultima nefiind citată pentru data de 09.07.2025 atunci când agentul constatator a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenţie.

Cu privire la respectarea dreptului la apărare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reţinut posibilitatea „părţii acuzate” (în speţă a persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional) de a solicita şi obţine audierea unor martori în condiţii de contradictorialitate, de a depune obiecţii, de a aduce explicaţii şi de a cunoaşte învinuirea adusă. Este dificil de a vedea în această cauză cum cet. Ursu Alexandra, ar fi putut să-şi exercite aceste drepturi fără a fi citată şi audiată înainte de a i se întocmi proces – verbal cu privire la contravenţie.

La caz, instanţa reţine că, pentru realizarea componenţei contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional, este necesară identificarea obligaţiei părinteşti concrete care a fost încălcată, a modalităţii în care s-a manifestat încălcarea, precum şi a circumstanţelor de fapt care permit atribuirea acestei conduite persoanei învinuite.

Or, în speţă, instanţa constată că acuzaţia formulată împotriva cet. Ursu Alexandra are un caracter general, fiind exprimată prin reproducerea dispoziţiei legale, fără a fi descrise în mod concret acţiunile sau inacţiunile prin care aceasta ar fi încălcat obligaţiile de întreţinere, educare ori instruire a copilului.

În particular, nu este indicat dacă pretinsa neîndeplinire a obligaţiilor se referă la neasigurarea mijloacelor materiale necesare copilului, la lipsirea acestuia de îngrijire şi supraveghere, la neasigurarea accesului la educaţie sau la o altă conduită concretă contrară obligaţiilor părinteşti.

Această distincţie prezintă relevanţă juridică, întrucât simpla invocare a neîndeplinirii obligaţiilor părinteşti nu este suficientă pentru angajarea răspunderii contravenţionale, atât timp cât nu este demonstrată existenţa unei conduite care să se subsumeze elementelor constitutive ale contravenţiei imputate.

În acest sens, instanţa reţine că, potrivit art. 5 alin. (1) şi (2) din Codul contravenţional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii şi nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională, interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale fiind interzise.

Prin urmare, instanţa nu poate suplini lipsa descrierii faptei prin presupuneri, deducţii sau interpretări ale unor împrejurări care, nu demonstrează, prin ele însele, săvârşirea contravenţiei imputate.

Audiat în cadrul şedinţei de judecată, victima Ursu Vadim a declarat că, în perioada iunie 2024 – 28 octombrie 2024, a sesizat organele de poliţie pe motiv că Ursu Alexandra ar fi luat copilul de la instituţia preşcolară pe care acesta o frecventa şi l-ar fi ţinut ascuns, împiedicându-l astfel să comunice cu copilul.

De asemenea, acesta a relatat despre dificultăţile întâmpinate în comunicarea cu cet. Ursu Alexandra, despre mesajele pe care le considera ofensatoare, precum şi despre faptul că, în opinia sa, conduita acesteia ar fi fost determinată şi de recomandările avocatului său.

Instanţa apreciază că declaraţiile victimei urmează a fi examinate prin prisma obiectului juridic al contravenţiei imputate, or, deşi acestea pot constitui un indiciu al existenţei unor neînţelegeri între părinţi privind exercitarea drepturilor părinteşti şi participarea tatălui la creşterea şi educarea copilului, ele nu confirmă, în mod nemijlocit, neîndeplinirea de către Ursu Alexandra a obligaţiilor de întreţinere, educare şi instruire a copilului.

În acest context, instanţa relevă că însăşi victima a declarat că, începând cu luna aprilie 2023, copilul locuia în egală măsură cu ambii părinţi, iar el a fost implicat activ în viaţa copilului, cel puţin până la apariţia neînţelegerilor descrise de acesta.

Totodată, din declaraţiile victimei nu rezultă că, în perioada imputată, copilul ar fi fost lipsit de hrană, îmbrăcăminte, condiţii corespunzătoare de trai, îngrijire medicală sau supraveghere parentală. De asemenea, nu au fost relatate împrejurări concrete din care să rezulte că minorul ar fi fost privat de posibilitatea de a primi instruire sau educaţie în sensul obligaţiilor legale ce revin părintelui.

Or, împrejurarea că mama ar fi retras copilul de la o anumită instituţie preşcolară ori că nu ar fi comunicat tatălui locul aflării acestuia nu conduce, în mod automat, la concluzia că aceasta nu şi-a îndeplinit obligaţiile de educare şi instruire a copilului.

Pentru a putea atribui unei asemenea conduite semnificaţia juridică a unei încălcări a obligaţiilor părinteşti, era necesar să se stabilească, prin probe pertinente şi concludente, că acţiunile respective au determinat efectiv neasigurarea educaţiei copilului ori au constituit o neîndeplinire concretă a obligaţiilor ce reveneau mamei.

Simpla schimbare a instituţiei preşcolare, în lipsa unor date privind lipsirea copilului de acces la educaţie, nu poate fi asimilată, în mod automat, neîndeplinirii obligaţiilor prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional.

Prin urmare, chiar dacă declaraţiile victimei relevă existenţa unui dezacord parental şi a unor dificultăţi de comunicare între părinţi, acestea nu sunt suficiente pentru a demonstra existenţa faptului contravenţional imputat Ursu Alexandrei în baza art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional.

În conformitate cu art. 425 alin. (1) din Codul contravenţional, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, identificarea făptuitorului, constatarea vinovăţiei şi cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Prin urmare, existenţa unui proces-verbal cu privire la contravenţie nu dispensează instanţa de obligaţia de a verifica realitatea faptelor descrise în acesta şi de a aprecia dacă materialele administrate confirmă efectiv săvârşirea contravenţiei.

În cauza examinată, instanţa constată că declaraţiile victimei reprezintă, în esenţă, relatarea percepţiei personale asupra conflictului familial, fără a fi susţinute de alte mijloace de probă care să confirme neîndeplinirea de către contravenientă a obligaţiilor părinteşti în perioada indicată în procesul-verbal.

Or, nu au fost prezentate înscrisuri din partea instituţiei preşcolare, informaţii ale autorităţii tutelare, acte de constatare a unei situaţii de risc pentru copil sau alte probe care să confirme că minorul ar fi fost privat de educaţie, întreţinere ori îngrijire ca urmare a conduitei mamei.

Prin urmare, instanţa constată că materialele cauzei nu conţin un ansamblu probatoriu apt să confirme că, în perioada iulie–septembrie 2024, Ursu Alexandra a omis să realizeze obligaţii parentale concrete sau le-a exercitat necorespunzător, în sensul art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional.

Instanţa mai reţine că, potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este actul prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

În acest sens, descrierea faptei nu poate avea un caracter pur formal, ci trebuie să cuprindă circumstanţele concrete care permit identificarea conduitei imputate şi verificarea corespondenţei acesteia cu norma contravenţională.

Or, în speţă, formularea potrivit căreia Ursu Alexandra „nu şi-a îndeplinit obligaţiunile de întreţinere şi educare şi de instruire a copilului minor”, fără individualizarea obligaţiilor pretins încălcate şi a acţiunilor sau inacţiunilor prin care s-ar fi produs încălcarea, nu oferă suficiente repere pentru stabilirea existenţei faptului contravenţional.

Instanţa consideră necesar să reitereze că, în materia contravenţională, sarcina demonstrării existenţei faptei şi a vinovăţiei persoanei acuzate revine autorităţii care a formulat acuzaţia, iar persoana în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional nu este obligată să-şi demonstreze nevinovăţia.

Potrivit art. 375 din Codul contravenţional, persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii beneficiază de prezumţia de nevinovăţie, iar concluziile privind vinovăţia acesteia nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Raportând circumstanţele de fapt stabilite la prevederile legale incidente, instanţa ajunge la concluzia că, în prezenta cauză, nu a fost stabilită existenţa unei conduite concrete a cet. Ursu Alexandra care să se circumscrie elementelor constitutive ale contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care, nu există faptul contravenţiei.

Art. 461 Cod Contravenţional stabileşte că, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 instanţa încetează procesul contravenţional.

Pornind de la cele indicate, instanţa consideră învinuirea adusă cet. Ursu Alexandra în comiterea contravenţiilor prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravenţional, neîntemeiată,

urmând încetarea procesului în legătură cu faptul că în acţiunile contravenientei nu există faptul contravenţiei.

Pentru aceste motive şi în conformitate cu art. 461, 462 Cod Contravenţional al R.M., instanţa de judecată

H o t ă r ă ş t e:

Se încetează procesul contravenţional intentat în privinţa cet. ***Ursu Alexandra,*** învinuită în săvârşirea contravenţiei prevăzută de art. 63 alin. (1) din Codul Contravenţional al RM, pe motivul că nu există faptul contravenţiei.

Copia hotărârii se remite pentru informare părţilor.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedinte de şedinţă,
judecător Lupaşco Lilia

Copia corespunde originalului,
Judecător Lupaşco Lilia